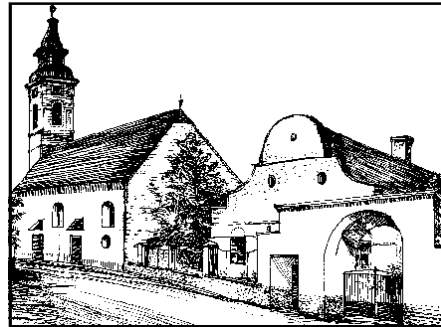

KENESEI és AKARATTYAI Gyülekezet

XXXIII. évfolyam 1. szám – 2025. Húsvét

A BALATONKENESEI REFORMÁTUS EGYHÁZKÖZSÉG ÉRTESÍTŐJE

A Feltámadott személyesen

„Jézus így szólt hozzá: Miért sírsz? Kit keresel? Ő azt gondolta, hogy a kertész az, ezért így szólt hozzá: Uram, ha te vitted el őt, mondd meg nekem, hova tetted. Jézus nevén szólította: Mária! Ő megfordult, és így szólt: Rabbuni! - ami azt jelenti: Mesterem.” (János 20,15-16)

Mária jól ismerte Jézust, a szavait, mozdulatait, szokásait, most azonban nem ismeri fel Őt. Azt gondolja, hogy a kertésszel beszél.

A feltámadott Krisztus más, mint a megfeszített Jézus. A különbség olyasféle, mint ami az örökkévalóság és a ketyegő idő közt van. Ég és föld. Az a Jézus, akit megfeszítettek, a mi emberi testünket viselte, be volt szorítva időbe és térbe, de a Feltámadott már a mennyei dicsőséget hordozza magán. Ezért nem ismeri fel Őt Mária.

Sokan hallgatják Jézust ma is úgy, hogy nem tudják: Ő szólítja őket. Máriához hasonlóan azt gondolják, csak a kertész az. Azt hiszik, hogy csak a lelkész mondja, amit épp mondania kell; csak a Biblia írja; csak egy gyülekezeti tag hívogatja őket egy-egy alkalomra. De micsoda tévedés! Hiszen ők mind közvetítők csupán, akiken keresztül Krisztus szólít! Ő szól longat minket, ahogy épp most is, e szavakon keresztül.

Krisztus titkát az ismeri fel, akit Ő a nevén szólít. S az örömhír az, hogy Ő néven szólít ma is, mint egykor Máriát.

Mária nem attól

jut hitre, hogy látja az üres sírt és az összegöngyölt lepedőket. Nem segítenek neki az odaérkezett tanítványok, de még az angyalok szava sem. Amikor azonban a nevén szólítja őt Jézus, akkor minden világos lesz benne. „Mária!” Ő pedig felé fordul, és ezt mondja: Rabbuni! - ami egy személyes és tiszteletteljes megszólítás. „Én Mesterem!” Nem értem, amit látok, hisz eddig másnyennek ismertelek, de most mégis tudom és látom, hogy Te vagy. Az én Mesterem és Uram.

Ennek a személyességnek itt döntő jelentősége van. Máriának nem több ismeretre volt szüksége, hanem arra, hogy találkozzon a Feltámadottal, és felismerje Őt.

Sok mindent tudunk mi is Jézusról, de vajon volt-e már olyan találkozásunk Vele, ami mindent világossá tett számunkra? Ami sok kérdést és okoskodást fölöslegessé tett,

és örömmel, békeséggel töltötte be a szívünket?

Mária példája azt kérdezi: Kicsoda nekünk Jézus, és hol él? Hol keressük Őt? Talán régi emlékekben, gyermekkori történetekben? Néha előhívjuk Őt, mert szükségünk van

(Folytatás a(z) 2. oldalon)

Ünnepi alkalmaink:

Balatonkenesén:

- ☞ **Április 20.** Húsvét vasárnap **istentisztelet** **úrvacsorával** 10:30 órakor
- ☞ **Április 20.** Húsvét vasárnap **evangélikus** **úrvacsorás istentisztelet** 16:30 órakor
- ☞ **Április 21.** Húsvét hétfőn **istentisztelet legátus** **szolgálatával** 10.30 órakor

Balatonakarattyán:

- ☞ **Április 20.** Húsvét vasárnap **istentisztelet** **úrvacsorával** 9 órakor

További rendszeres alkalmak:

- ☞ **Énekóra** mint imádság csütörtökön 18 órakor
- ☞ **Istentisztelet** Kenesén vasárnap 10:30 órakor
- ☞ **Istentisztelet** Akarattyán vasárnap 9 órakor

Mindenkit szeretettel várunk!

**Áldott
Húsvéti
ünnepeket
hívánunk!**

(Folytatás a(z) 1. oldalról)

rá a bajban, vagy éppen az ünnepléshez, aztán ismét visszatuszkoljuk a Bibliába, és elteesszük biztonságos távolba, nehogy túl nagy hatalma legyen az életünkben?

Feltámadása ünnepén az Úr ajándékozzon meg minket a felismerés örömeivel, hogy választ adhassunk szólítására. Ha Ő itt él velünk a mindennapjainkban, akkor formálni tud minket, és ez életen túl is reménységet ad, mert új életre támaszt fel, hogy együtt legyünk Vele mindörökre.

Németh Péter
Lelkész

Valóságos

Valóságos a kő,
a hideg, a zártság,
a sír s a halál,
az élettelen valóság.

Valóságos a gyász,
az olaj, a lepel,
valóságos a reménytelenség,
hogy nincs, aki felel.

Valóságos a reggel,
a meglepetés,
a kő, hogy elmozdult,
a hitetlenkedés.

Valóságos a kert,
az illat, a fény,
a szólítás: „Mária!”,
és a válasz: „Mesterem!”

Valóságos a sebtől
megrettenő kéz,
a kenyérszegés mozdulata,
és a felismerés.

Valóságos az Ige,
a testté lett Szó,
s hogy valóságosabb már
nem is lehet: Ő a Való.

(Ismeretlen szerző)

Az új református Énekeskönyvről

2021 végén jelent meg az új református énekeskönyv, melyet 2025 márciusában vezettünk be teljes körűen gyülekezetünkben. Április 12-én egy bő órás előadást tartottam ez új kiadványról a célból, hogy a gyülekezet közelebbről is megismerje keletkezésének körülményeit, illetve a tartalmának jellegzetességeit – különös tekintettel mindarra, amiben különbözik előző énekeskönyvünktől.

Az előadáshoz nagy segítséget kaptam Dr. Szabó Balázstól, a

győri Széchenyi István Egyetem Zeneművészeti Karának egyetemi docensétől, a székesfehérvári Budai úti református templom kántorától, aki az énekeskönyvet létrehozó Liturgiai és Himnológiai Bizottság tagja is volt. Alábbiakban olvashatják az ő eredeti összefoglalóját az új énekeskönyvről, mely a székesfehérvári gyülekezet lapjában jelent meg, de bármely református gyülekezetnek, így nekünk is ugyanannyira fontos és aktuális. Előadásom nagyrészt ezen infor-

mációkat tartalmazta, de néhol kottapéldákkal és személyes véleményemmel is kiegészítettem.

Szeretettel ajánlom tehát alábbi anyagot mindazoknak a kedves Testvéreknek, akik szerettek volna, de nem tudtak eljönni az előadásra.

Áldott Húsvéti Ünnepeket kívánok!

Sipos Csaba
kántor

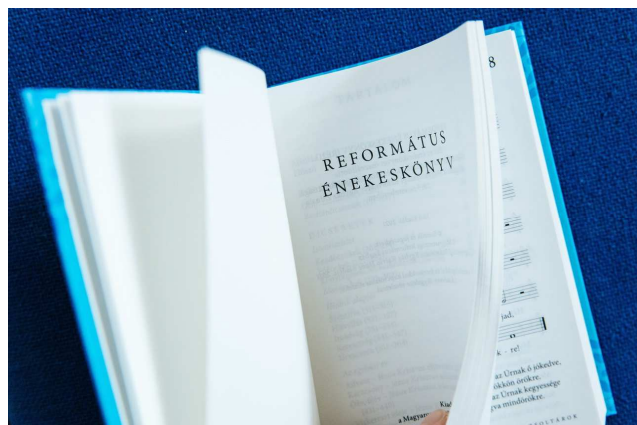
Megújult az Énekeskönyv

Idézzük fel a múltat! Egyházunk 1948-ban összeállított hivatalos énekeskönyve a rákövetkező év nyárutóján került használatba. A szerkesztőbizottság mindazonáltal hangsúlyozta, hogy nem

végleges, hanem „próbaénekeskönyvet” készít, amely néhány év múlva korrekciókra szorulhat. Ezekre a javításokra azonban nem került sor – az Énekeskönyv évtizedeken át változatlan formában szolgált gyülekezeti éneklésünk alapjául.

Az ezredforduló felé közeledve a „semper reformanda” jegyében egyre erőteljesebben vetődött fel a reform kérdése. Egyfelől az 513 ének közül a gyakorlat évtizedek alatt sokat elhagyott; másfelől az 1980-as évektől kialakult egy új repertoár (főleg az ifjúság köreiben): az angolszász eredetű dicsőítő zene egyes darabjai olyannyira népszerűvé váltak, hogy sokak szerint felvételük egyházunk hivatalos énekanyagába egyenesen kívánatosná vált. A Musica Sacra sok évszázados történetében persze

(Folytatás a(z) 3. oldalon)

(Folytatás a(z) 2. oldalról)

nem egyedülálló ez a szituáció: a történelmi egyházak időről időre szemlét tartottak énekeik felett és megújították repertoárjukat. Ez a feladat azonban nagy hozzáértést, számos szempont mérlegelését és egyidejű érvényesítését kívánja meg: jól mutatja ezt az 1996-os Református Világtalálkozóra – sajnos nem a kellő alaposággal – összeállított Magyar Református Énekeskönyv kudarca, amelyet sem az egyházzeneészek, sem a gyülekezetek nem fogadtak egyöntetű elismeréssel, s így használata esetleges maradt.

Az 1990-es években egyéb kísérletek is történtek az Énekeskönyv megújítására, ám különösebb eredmény nélkül. Az ügy fontosságára tekintettel az 2009. május 22-én megalakult Magyar Református Egyház Zsinata egyik első intézkedéseként 2009 őszén, Balatonszárszón határozatot hozott egy Énekeskönyvi Bizottság megalakításáról, amely végre érdemi javaslatokat tett a reformra, s 2015-ben bemutatta a Lélekkel és értelemmel címet kapott füzetet, amely már egy új énekeskönyv körvonalait volt hivatott megrajzolni. Hasonló célt szolgált a 2018-ban megjelent Lélekkel és értelemmel II, amely 92 új ének közlésével, valamint magyarázó szövegekkel készítette elő az Új Énekeskönyv munkálatait, a megújulás szempontjait is összefoglalva.

Húsvét ideje – Jézus Krisztus feltámadása

Ajánlott zsoltárok: 30, 33, 66, 95, 98, 116, 117, 118, 138, 155, 174–179, 191–196, úrvacsorai énekek: 454–455, 505–508, 517–518.

501 szöveg és dallam: húsvéti ének a 12. századból
fordítás: Árokháty B., Szabadka, 1939

Krisz-tus fel-tá-ma-dott, Kit ha-lál el-ra-ga-dott;
Ha ő fel nem tá-mad, Nincs töb-bé bűn-bo-csá-nat,
Ör-vendezzünk, vi-gad-junk, Krisztus lett a vi-ga-szunk.
De él, e-zért szent ne-vét, Zengjük ő di-csé-re-tét.
Hal-le-lu-ja! Hal-le-lu-ja!
Hal-le-lu-ja!
Hal-le-lu-ja! Hal-le-lu-ja!
Ör-vendezzünk, vi-gad-junk, Krisz-tus lett a vi-ga-szunk.
Hal-le-lu-ja!

23 szöveg: C. Marot | fordítás: Szenci Molnár A.
dallam: L. Bourgeois, Strasbourg, 1545

1. Az Úr én-né-kem ő-ri-ző pász-to-rom,
A-zért sem-mi-ben meg nem fo-gyat-ko-zom.
Gyö-nyö-rű szép me-zőn en-ge-met él-tet,
És szép ki-es fo-lyó-víz-re le-gel-tet;
Lel-ke-met meg-nyug-tat-ja szent ne-vé-ben,
És ve-zér en-gem i-gaz-ös-vé-nyé-ben.

Az Új énekeskönyv szerkesztését a Magyar Református Egyház Generális Konventjének Liturgiai és Himnológiai Bizottsága végezte el, amelynek felállításáról 2015 novemberében született döntés. A bizottság elnöke dr. Fekete Károly, a Tiszántúli Református Egyházkerület püspöke, titkára dr. Bódiss Tamás országos egyházzenei vezető lett. Tagságát a határon inneni és túli egyházrészek delegálták: egy egyházkerület rendszerint egy lelkész és egy egyházzeneészt bízott meg a megtisztelő feladattal. A Dunántúli Egyházkerület részéről dr. Barta Zsolt rédei lelképásztor és jómagam letünk teljes jogú tagjai a bizottságnak, amely 2016. május 4-én tartotta meg alakuló gyűlését Budapesten, a Zsinat Abonyi utcai székházában.

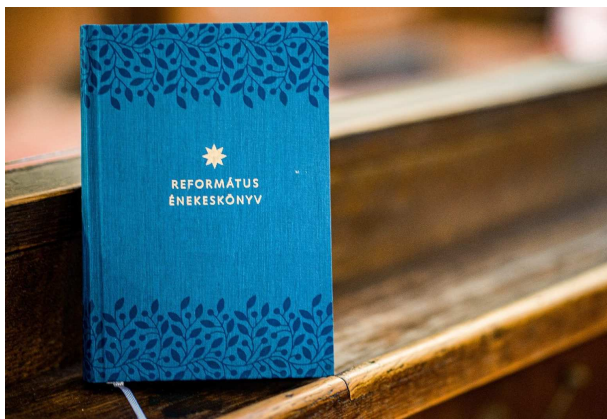
Az alakuló ülést számos további követte, rendszerint Budapesten, de Miskolc, Nagykőrös, Debrecen éppen úgy helyszíneivé váltak a közös munkának, mint a koronavírus-járvány kitörése után az online-tér. Az egész napos találkozások során a dallamok vizsgálata és revíziója mellett a szövegekkel, valamint az egyházi év és a liturgia kérdéseivel is intenzíven foglalkoztunk.

Ötöztendőnyi kemény munka után 2021 tavaszán Isten iránti hálával tehetjük le a Zsinat elé az immár évtizedek óta várt Új énekeskönyvet, amely tartalmazza az 1948-as Énekeskönyv anyagának jelentős részét, ám számos új tétellel is gazdagodott. Számszerűsítve az eredményt: az eddigi 513 helyett 667 énekkel találkozhatunk majd – a bővülésben pedig „ó és új” egyaránt akad, hiszen a genfi zsoltárok dallamára énekelhető eddig ismeretlen zsoltárparafrázisok mellett például magyar népdal-

(Folytatás a(z) 4. oldalon)

(Folytatás a(z) 3. oldalról)

lok nyomán keletkezett dicséretes és jó néhány az utóbbi időben népszerűvé vált modern ének is helyet kapott a változtatásban. A közlés során gondosan ügyeltünk rá, hogy megkönnyítsük az Énekeskönyv hasz-

nálatát: valamennyi szöveghez kotta társul majd. A dallamok revíziója során a genfi zsoltárokban végre megjelentek az eddig ott nem szereplő, ám a gyülekezeti énekgyakorlatban már régóta meghonosodott módosított hangok; néhány ismert énekünk-nél pedig a ritmus módosítása keltheti fel majd a figyelmet. Az énekeskönyv református hagyományunk szerint persze imádságos könyv is, ennek értelmében Barta Zsolt által írott szép imádságok is megtalálhatóak benne, ahogyan az egyházi év bemutatása, az istentiszteletek liturgiájára vonatkozó ajánlások, hitvallási szövegek, végül az énekekre vonatkozó különböző mutatók.

A nagy munka egyfelől befejeződött, másfelől még csak most kezdődik: használatba kell ven-

nünk az Új énekeskönyvet. A szerkesztők feltett szándéka, hogy ez az énekeskönyv valóban „próbaénekeskönyv” legyen, s a kiütköző hiányosságok pótlására, javításokra már a következő kiadásnál sor kerüljön. S persze újabb nagy feladatot ró egyházzenészeinkre a kíséretes kérdése, hiszen számos új dallam esetében egyelőre hiányoznak a kíséreltetek: ezek megalkotása nem tűr halasztást.

„Énekeljete az Úrnak új éneket; énekelj az Úrnak te egész föld!” – szól a 96. zsoltár felhívása. Ennek szellemében kérjük és biztatjuk a Testvéreket, hogy minél előbb vegyék „birtokukba” az Új énekeskönyvet, forgassák, ismerkedjenek vele: reményeink szerint hamarosan újraindíthatjuk a kényszerűen megszakadt énekoktatást, amelynek segítségével minél nagyobb számban csendülhetnek fel az új dallamok templomunkban.

Isten gazdag áldása legyen az Őt dicsérolkőn, a Neki éneklőkön!

Dr. Szabó Balázs
zenetörténész,
a Generális Konvent
Liturgiai és Himnológiai
Bizottságának rendes tagja,
a Székesfehérvári Budai úti
Református Gyülekezet
kántora

HARMADNAPON

Pilinszky János

És fölzúgnak a hamuszín egek,
hajnalfele a ravensbrücki fák.
És megérzik a fényt a gyökerek
És szél támad. És fölzeng a világ.

Mert megölhették hitvány zsoldosok,
és megszünhetett dobogni szive -
Harmadnapra legyőzte a halált.
Et resurrexit tertia die.

EGYHÁZ-FENNTARTÁS

Hálásan köszönjük mindenkinek, aki évenként befizetett járulékaival támogatja református egyházunk igehirdető, lelkigondozó, hitoktatói és kulturális szolgálatát.

Kérjük, támogassa továbbra is munkánkat, vagy kapcsolódjon be új tagként a fenntartói körbe.

A hivatalos egyházfenntartói (tagsági) összeg egy évre 10.000 Ft személyenként, de ettől eltérő mértékű támogatást is köszönettel fogadunk, és az adományozót névjegyzékünkbe felvesszük.

Adományát befizetheti hagyományos **sárga csekk**en, amit kérésére postai úton eljuttatunk, vagy pedig **banki átutalással** az alábbi számlaszámra:

MBH Bank (Bk., Fő u. 23)
72900013-10001741

Kedvezményezett: Balatonkenesei Református Egyházközség. A közleménybe, kérjük, írja be adománya célját, valamint nevét és lakcímét.

**Legyen Istenünk áldása
az adakozók életén!**

510 szöveg: M. Weisse énekeskönyve, 1531 | fordítás: Törmezei E.
dallam: M. Vulpinus, 1609

2. Harmadnap, húsvét hajnalán / A kő még sírján sötétlett,
De ő mint élő kilépett. / Halleluja, halleluja, halleluja!

**K E R E S E J és
A K A R A T T Y A J
G y ü l e k e z e t**

A Balatonkenesei Református Egyházközség időszakos lapja. 8174 Balatonkenese, Kálvin János tér 1. Telefon: 88/481 348. E-mail: refkenese@gmail.com. Honlap: refkenese.hu
Lelkipásztor: Németh Péter, Némethné Sz. Tóth Ildikó. Főgondnok: Bollók Gyula.